

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Південноукраїнський центр професійного розвитку
керівників та фахівців соціальної сфери

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
16 грудня 2024 року**

ОДЕСА

УДК: 371.013+378(01)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Черненко Наталія Миколаївна - доктор педагогічних наук, професор.

Соловейчук Олена Максимівна – фахівець Південноукраїнського центру професійного розвитку керівників та фахівців соціономічної сфери.

*Рекомендова вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №7 від 26 грудня 2024 р.)*

Рецензенти:

Фурман Анатолій Анатолійович - доктор психологічних наук, професор, директор Навчально-наукового інституту гуманітарних наук Національного університету "Одеська політехніка"

Пєнов Вадим Васильович - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри фізіології здоров'я і безпеки людини та природничої освіти Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

Психолого-педагогічні аспекти реалізації сучасних методів навчання у закладах освіти: збірник матеріалів всеукраїнської науково-методичної конференції. Одеса : Університет Ушинського, 2024. 208 с.

До збірника ввійшли матеріали всеукраїнської науково-методичної конференції, присвяченої різним аспектам організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації, сучасним методам та формам організації освітнього процесу у закладах освіти різного рівня, підготовці фахівців соціономічної сфери у закладах освіти.

Науковці висвітлюють питання щодо сучасних форм і методів організації освітнього процесу в умовах цифрової трансформації.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

© Університет Ушинського

Критичне мислення дозволяє формувати аргументовані висновки, що допомагає студентам відстоювати свої ідеї та переконання на основі логіки та доказів. Вміння критично оцінювати різні погляди допомагає студентам приймати усвідомлені рішення, що корисно як у навчанні, так і в житті.

У світі, що швидко змінюється, навички критичного мислення допомагають адаптуватися до нових умов, фільтрувати непотрібну інформацію і знаходити нові підходи до вирішення завдань. Роботодавці цінують співробітників, які здатні самостійно мислити, аналізувати складні ситуації та приймати ефективні та доцільні рішення. Критичне мислення робить студентів конкурентоспроможними на ринку праці.

Список використаних джерел:

1. Головська І. Г., Талабішка І. Р. Упровадження стратегій критичного мислення на уроках англійської мови. *Наука і освіта*. 2014. № 2. С. 72–77.
2. Куземко Л. В. Проблема формування у майбутніх педагогів критичного мислення та здатності вирішувати проблеми. *Молодий вчений*. 2017. № 3 (43). С. 417–421.
3. Степаненко В. І., Степаненко В. В. Використання потенціалу соціальних мереж у формуванні критичного мислення здобувачів вищої освіти. *Освіта та педагогічна наука*. 2022. № 1 (179). С. 71–80.

**ЛИСТОПАД Олексій Анатолійович,
ЛИСТОПАД Наталія**

DEVELOPMENT OF SOFT SKILLS AND META SKILLS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

The modern labor market requires not only professional knowledge, but also competencies such as communication, adaptability, critical thinking, leadership, and emotional intelligence. The ability to effectively communicate ideas, actively listen, and collaborate with others is essential for teamwork, project management, and customer relations. Ability to quickly adapt to changes, learn new tools and techniques, and respond to unforeseen circumstances. Ability to analyze information, evaluate alternatives, make informed decisions, and solve complex problems. Even if a person does not hold a managerial position, the ability to motivate others, take responsibility and lead a team to results is of great importance. The ability to understand one's own emotions and those of others, to manage them, and to maintain harmonious team relationships.

These competencies are universal and highly valued in various fields of activity, as they contribute to creating an effective work environment and achieving business goals. The development of such skills helps not only to be competitive in the

labor market but also to enjoy professional activities. Meta skills (skills for managing your own learning and self-development) are becoming key to long-term professional success. With the development of artificial intelligence and automation, many technical skills are becoming obsolete, and the ability to learn and adapt quickly is becoming crucial. In many fields, including education, management, medicine, and business, interpersonal skills play a key role in achieving success. Soft skills facilitate effective teamwork and ensure successful communication.

Education is increasingly focused on a competency-based approach, which involves the development of not only knowledge but also skills and attitudes. Soft skills and meta skills are being integrated into educational programs as an integral part of developing a competitive specialist. The ability to resolve conflicts, work in a multicultural environment, make ethical decisions, and empathize with others are important for social harmony and sustainable development of society.

The development of soft skills and meta skills in students is an important aspect of the modern educational process. In a world where changes are rapid and professions are constantly transforming, soft skills and meta skills help students adapt to new challenges, be competitive in the labor market and succeed in life. The analysis of scientific literature [1; 2; 3] allows us to conclude that there is a need to develop soft skills and meta skills in students as a necessary component of their professional competence.

Soft skills are interpersonal and emotional skills that help you work effectively in a team, communicate, resolve conflicts, and make decisions. Meta skills are broader abilities that help people learn, adapt and create new things. Therefore, education of the future should not only be about the transfer of knowledge, but also about the formation of individuals who are able to think, adapt and influence the world.

Soft skills include interpersonal and communication skills that help a person interact effectively with others and adapt to changing conditions. In many contexts, soft skills are equated or used as complete synonyms for such concepts as employability skills; people skills; non-professional skills; key skills; skills for social progress; life skills.

Different approaches to the interpretation of the concept under consideration and its classifications are caused by the contextual approaches of researchers. The most universal definition of soft skills is a set of non-professional skills, qualities and attributes of a person in demand in the labor market for the effective implementation of professional competencies. As professions and labor markets change, soft skills are becoming universal tools that can be used in various fields of activity. For example, the ability to work effectively in a team, manage projects, or resolve conflicts is important in any industry.

Soft skills include: communication – the ability to express oneself clearly, listen to others and adapt one's communication style to the situation; teamwork – the

ability to work effectively in a group, cooperate with colleagues and contribute to the achievement of common goals; critical thinking – the ability to analyze information, evaluate different points of view and make informed decisions; emotional intelligence – the ability to recognize, understand and manage one's emotions and those of others; time management – the ability to effectively manage one's time to achieve maximum results. Soft skills, such as empathy and the ability to communicate constructively, help to establish effective relationships with other people, which contributes to social harmony and development.

Meta skills are more global and include skills that help students adapt to change and learn new things quickly. Meta skills include: lifelong learning – the ability to constantly develop and acquire new knowledge and skills; flexibility – the ability to adapt to new conditions and situations; creativity – the ability to generate new ideas and solve problems in unconventional ways; initiative – the ability to start new projects on your own and take responsibility for their implementation; self-awareness – understanding your strengths and weaknesses, as well as the ability to develop your skills and knowledge. The development of meta skills, such as systems thinking and the ability to see the “big picture” contributes to the formation of an innovative approach to problem solving, which is especially relevant in the context of global challenges such as climate change, technological shifts, or social inequalities.

Ways to develop soft skills and meta skills: project activities – working on real projects in groups allows students to develop teamwork, communication and critical thinking skills; game techniques and simulations – using role-playing games and simulations to train soft skills in realistic conditions; interactive lectures and seminars – engaging students in active participation in the learning process through discussions, brainstorming and case studies; mentoring and coaching – providing students with individual support and feedback to develop their skills; self-study and self-reflection systems – encouraging students to learn new topics on their own and regularly assess their progress.

The development of soft skills and meta skills helps students become more successful and adaptable in a rapidly changing world, making them more competitive in the labor market and increasing their ability to succeed in their personal and professional lives. The integration of soft skills and meta skills into the educational process creates the basis for the formation of harmonious, successful individuals who are able to succeed in any life circumstances. Summarizing the above, we can draw the following conclusions: soft skills soft skills and meta skills are the most important skills, and the need for their development is beyond doubt; to develop skills and meta skills, it is necessary to involve the latest information technologies, as well as leading experts in various fields; the problem of developing skills and meta skills is poorly understood and promising for further research.

The development of soft skills and meta skills is a prerequisite for preparing students for life in a constantly changing environment, ensuring their professional

mobility and successful integration into modern society, which also contributes to the formation of individuals capable of innovative thinking and active participation in solving global problems. Thus, the modern world is characterized by rapid changes in technology, economy, and society. Soft skills, such as critical thinking, communication, and emotional intelligence, allow individuals to adapt more easily to new conditions. Meta skills, such as learning ability, self-reflection, and creativity, help in continuous self-development. Ways to develop soft skills and meta skills include: implementing project-based learning – involving students in real projects that require an interdisciplinary approach; developing emotional intelligence – organizing trainings on communication, emotion management, and conflict resolution; creating conditions for self-reflection – motivating students to keep success diaries, reflect on mistakes and achievements; interactive teaching methods – using games, debates, simulations to develop critical thinking and collaboration skills.

References:

1. Amran, M., Kutty, F., Surat, S. (2019). Creative problem-solving (CPS) skills among university students. *Creativ. Educ.* № 10, pp. 3049–3058.
2. Boonyaprapun, B. (2020). Development of manual for Self-awareness of undergraduate students. *FAA J.* № 13 (1), pp. 75–85.
3. Senova, M. (2020). Meta skills are the key to human potential. *BESS.* № 2 (1), pp. 133–137.

ЛИТОВЧЕНКО Ольга Василівна

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МОВЛЕННЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛОГОПЕДІВ

Актуальність дослідження зумовлена тим, що мовлення є основою соціалізації і навчання, і логопеди відіграють ключову роль у його відновленні, особливо у дітей із труднощами навчання та дорослих, які втратили мовленнєві функції. В останні роки відзначається зростання кількості осіб з порушеннями мовлення, що вимагає від логопедів не лише ґрунтовних теоретичних знань, але й високої мовленнєвої культури, що передбачає досконале володіння всіма засобами мови та мовлення.

Вдосконалення мовленнєвої компетентності майбутніх логопедів є важливим аспектом їх професійної підготовки, оскільки це дозволяє їм ефективно працювати з дітьми, які мають порушення мовлення.

Компетентність визначається як інтегративна характеристика, що об'єднує знання, навички, досвід та особистісні якості, необхідні для ефективного виконання професійних завдань. Компетентнісний підхід у

ЧЕРНЯВСЬКА Ірина Михайлівна Актуальні проблеми формування дослідницьких умінь здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня	155
ШПАЛЯРЕНКО Юлія Анатоліївна Гейміфікація у навчанні як засіб підготовки майбутніх педагогів до викладання у початковій школі	157
ШУГАЙ Алла Юріївна, ХАРЧЕНКО Оксана Олександрівна, ЩЕНЯВСЬКА Алла Володимирівна Integration of technology in education: transforming learning for the digital era	160
БАБЧУК Олена Григорівна Features of innovative technologies in personal development	164
БЕРЕЗОВСЬКА Людмила Іванівна Game technologies as a means of forming the readiness of future educators for professional activity	167
БУЛГАКОВА Олена Юріївна Social interaction in a higher education institution as a fact of students' subjective reality	170
КОВИЛІНА Вероніка Геннадіївна Інноваційні технології як інструмент особистісного розвитку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта»	176
КРИМОВА Наталія Олексіївна Modeling the educational process in a reflective environment: modern approaches and methods	179
КУДРЯВЦЕВА Олена Альбертівна Сучасні методи розвитку критичного мислення здобувачів вищої освіти	182
ЛИСТОПАД Олексій Анатолійович, ЛИСТОПАД Наталя Леонідівна Development of soft skills and meta skills in the process of professional training	185
ЛІТОВЧЕНКО Ольга Василівна Інноваційні методи вдосконалення мовленнєвої компетентності майбутніх логопедів	188
МАРДАРОВА Ірина Костянтинівна, ГУДАНІЧ Наталя Миколаївна Innovative technologies as a tool for training future teachers	191
ПОСТОЯН Тетяна Григорівна Проектна технологія навчання як умова ефективної професійної підготовки майбутніх педагогів	194